

För barnets bästa? Utredningen om tvångsåtgärder mot barn i psykiatrisk tvångsvård.

Svenska skolläkarföreningen SSLF ställer sig positiv till utredningens samtliga förslag.

SSLF ställer sig särskilt positiv till utredningens förslag om ändring i lagen (1991:1129) om psykiatrisk tvångsvård 1a§ (sid 25) som har till syfte att kraftigt minska användandet av tvångsåtgärder.

SSLF ställer sig också särskilt positiv till utredningens förslag i avsnitt 7.3.2 om att i lagen om psykiatrisk tvångsvård och i lagen om rättspsykiatrisk vård ska införas en ny paragraf som erinrar om att bestämmelserna i 7 och 8 kap Patientlagen är tillämpliga även vid vård enligt dessa lagar. Detta med syfte att ge patienten möjlighet att välja det behandlingsalternativ som hon eller han föredrar.

I avsnitt 5, Nulägesbeskrivningen (sid 117) framkommer att den vanligaste huvuddiagnosen vid vårdtillfällen inom den slutna psykiatriska tvångsvården under 2016 var anorexia nervosa, följd av autism i barndomen, posttraumatiskt stressyndrom (PTSD) samt blandade ångest- och depressionstillstånd.

SSLF vill lyfta fram att det inom autismspektrumtillstånd (AST) är mycket vanligt förekommande med avvikande perception, t ex sensorisk hyperreaktivitet. Fasthållning och bältesläggning kan därför utlösa särskilt stark stress hos denna patientgrupp.

Även inom patientgrupperna med anorexia nervosa, PTSD samt ångest- och depressionssymptom är samsjuklighet med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (t ex AST) vanligt förekommande, men inte alltid diagnosticerade.

SSLF ställer sig positiv till utredningens förslag i avsnittet 7.3.3 Principen om barnets bästa. En synpunkt är att man här även skulle kunna belysa artikel 9 i Barnkonventionen om barns rätt till sina föräldrar.

SSLF ställer sig positiv till utredningens förslag i avsnitt 7.3.6 om barns rätt till daglig utevistelse liksom dagliga aktiviteter. SSLF önskar vidare ett tydliggörande av rättigheter till utbildning för barn som vårdas inom psykiatrisk tvångsvård i enlighet med artikel 28 i Barnkonventionen. Undervisningen bör ske med hjälp av pedagoger med adekvat specialpedagogisk kompetens, följa gällande läroplan och Skollagen samt ske i en lärmiljö som är anpassad utifrån barnens behov med hänsyn tagen till eventuella diagnoser som t ex AST, ADHD och dyslexi.

Utredningen lyfter fram i avsnitt 2.5.2 att all vård skall vara evidensbaserad och bedömer att det ska inrättas ett särskilt utvecklings- och kontrollorgan – Nämnden för utveckling och kontroll av psykiatrisk tvångsvård av barn – med Inspektionen för vård och omsorg (IVO) som värmyndighet. Av ovan nämnda skäl efterfrågar SSLF att denna föreslagna nämnd även får i uppdrag att skyndsamt utvärdera huruvida det finns evidens för olika former av tvångsvård (till exempel fasthållning och bältesläggning) av barn.

SSLF ställer sig mycket positiv till regeringens initiativ om översyn av tvångsåtgärder mot barn enligt lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT). SSLF bedömer att det kunde vara positivt att förslagen i denna översyn tas upp för ny utvärdering inom exempelvis 1-2 år i syfte att i så stor utsträckning som möjligt uppfylla kraven på god vård enligt 5 kap 1§Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).